

O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-sonli buyrug'iga
ilova

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
RESPUBLIKA IXTISOSLASHTIRILGAN DERMATOLOGIYA VA KOSMETOLOGIYA ILMIY-AMALIY
TIBBIYOT MARKAZI

«HUSNBUZAR» NOZOLOGIYASI BO'YICHA MILLIY KLINIK STANDART

TOSHKENT 2025

«TASDIQLAYMAN»

QizRssv RIDV va KIATM direktori

v.v.b. Djalilov D.S.

“*[Signature]*” “*[Signature]*” 2025 yil

«HUSNBUZAR» NOZOLOGIYASI BO‘YICHA MILLIY KLINIK STANDART

HUSNBUZAR

NOZOLOGIYASI BO‘YICHA TIBBIY XIZMAT KO‘RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI

MILLIY KLINIK STANDART NOZOLOGIYASINING NOMI (KODI), TASHXISLASH VA DAVOLASHGA JALB ETILADIGAN MUTAXASSISLAR NOMI

XKT-10 bo‘yicha kodlanishi:	XKT-11 bo‘yicha kodlanishi:	Nozologiya bo‘yicha ambulatoriya sharoitida tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar		Nozologiya bo‘yicha stasionar sharoitda tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo‘shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo‘shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
L70.0 Husnbuzar L 70 Oddiy husnbuzar L 70.1 Sharsimon husnbuzar L 70.2 Chechaksimon husnbuzar L 70.3 Tropik husnbuzar L 70.4 Bolalar husnbuzari L 70.5 Acne excaricee des jeunes filles L 70.8 Husnbuzarning boshqa turlari	ED80.0 Komedonal akne ED80.1 Yuzaki, aralash, komedon va papulopustulyoz akne ED80.2 Papulopustulyoz akne ED80.3 Tugunli akne ED80.4 Og‘ir yallig‘lanishli akne ED80.5 Husnbuzarda chandiqlar ED80.6 Chaqaloqlar yoki bolalar aknelari	- Dermatovenerolog - Dermatokosmetolog	Pediatr Terapevt Endokrinolog Psixoterapevt/Psixonevrolog Ginekolog	- Dermatovenerolog - Dermatokosmetolog	Pediatr Terapevt Endokrinolog Psixoterapevt/Psixonevrolog Ginekolog

L 70.9 Sababi aniqlnmagan husnbuzar L73.0 Keloid husnbuzar	ED80.Y Boshqa aniqlangan akne ED80.Z Boshqa aniqlanmagan akne				
--	---	--	--	--	--

HUSNBUZAR NOZOLOGIYASI BO‘YICHA REJALI TASHXISLASH, DAVOLASH, REABILITATSIYA va DISPANSERIZATSIYA TADBIRLARI

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Rejali tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha					Xizmat ko‘rsatish yoki tekshiruvni o‘tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Stasionar yordam				
		OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Asosiy mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Shikoyatlari va anamnezini yig‘ish	+	+	+	+	+	Har safar murojaat qilganingizda	10-15 kun
	2. Obyektiv tekshirish	+	+	+	+	+	Har kuni bemor bo‘limdan ketgancha	
	3. Fizikal va klinik tekshiruvlar	+	+	+	+	+	Har safar murojaat qilganingizda	
	4. Shifokorning kundalik kuzatuv, muolajalar va bemorni qo‘llab-quvvatlovchi qarovi			+	+	+	Har kuni bemor bo‘limdan ketgancha	
Izoh: Ambulator davolash engil yoki o‘rtacha og‘irlikdagi kechishga ega bo‘lgan bemorlarga yoki teridagi tugunli toshmalar soni 5 tagacha bo‘lgan holatlarda, avj olish davrida, toshmalarining joylashuvidan qat’i nazar ko‘rsatiladi.								
Qo‘shimcha mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Shikoyatlari va anamnezini yig‘ish	+	+	+	+	+	Ko‘rsatmalarga muvofiq	10-15 kun
	2. Obyektiv ko‘rik	+	+	+	+	+	Ko‘rsatmalarga muvofiq	
	3. Fizikal va klinik tekshiruvlar	+	+	+	+	+	Ko‘rsatmalarga muvofiq	
Izoh: Agar bemorda qo‘shimcha yoki hamroh kasalliklar mavjud bo‘lsa, unga Milliy klinik protokolda qayd etilgan tegishli tor ixtisoslikdagi mutaxassislar tomonidan ko‘rikdan o‘tish tavsiya etiladi.								
Asosiy laborator tekshiruvlar	1. Umumiy qon tahlili	+	+	+	+	+	Har davodan oldin va ko‘rsatma asosida	10-15 kun
	2. Zaxmga skrining (saralochi) tekshiruvlar	+	+	+	+	+	Har davodan oldin va ko‘rsatma asosida	
Izoh:								

**Qo'shimcha
laborator
tekshiruvlar**

1. Zaxmga tasdiqlovchi testlar (6 tadan 2 tasi majburiy): RIF, IFA IgG i IgM, RIBT, RPGA, IXA, Immunoblot IgG va IgM	+	+	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan	-
2. Umumiy peshob tahlili	+	+	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan	-
3. Umumiy axlat tahlili	+	+	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan	-
4. Qonning biokimyoviy tahlili	+	+	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan	-
5. Revmosinamalar		+	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan	-
6. Gistologik tahlil			+	+	+	Ko'rsatmaga asosan	-
7. M. Tuberculosis ga tahlillar	+	+	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan	-
8. IFA, IXLA, IFIA va PZR-usullarida antitanalarni aniqlash	+	+	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan	-
9. Qondagi D vitaminining miqdorini IFA, IXLA usulida aniqlash	+	+	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan	-
10. Qalqonsimon bez gormonlari uchun qon tahlili (erkin T3, erkin T4, TTG, TPO ga AT, TG ga AT)	+	+	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan	-
11. Mikologik tahlillar	+	+	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan	-
12. Qonning immunologik tahlili	+	+	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan	-
13. Antibiotiklarga sezgirlikni aniqlovchi mikrobiologik tekshiruvlar	+	+	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan	-
14. <i>Demodex folliculorum</i> kanasiga mikroskopik tahlil	+	+	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan	-
15. FSG, LG, erkin va bog'langan testosteron, jinsiy gormonlarga bog'langan globulinlar, DGEA-sulfat, estradiol, progesteron	+	+	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan	-

Izoh:

Qo'shimcha instrumental tekshiruvlar	1. Teri holatini aniqlash apparatli usuli	+	+	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan	10-15 kun
	2. Teri UTT tekshiruvi		+	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan	
	3. Ichki a'zolar UTT tahlili	+	+	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan	
	4. Ko'krak qafasi rentgenografiyasi	+	+	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan	Izotretinoin qabul qilish kursidan oldin, butun qabul qilish davri mobaynida va qabul tugaganidan keyingi 6 oy davomida.
	5. Homiladorlik testi	+	+	+	+	+	Izotretinoin qabul qilish kursidan oldin, butun qabul qilish davri mobaynida va qabul tugaganidan keyingi 6 oy davomida.	

Izoh: Bemorni ko'rikdan o'tkazish jarayonida hamroh kasalliklar aniqlanganda, tibbiyot muassasasi darajasidan kelib chiqib, mavjud bo'lgan instrumental diagnostika testlari o'tkaziladi.

STACIONAR DAVOGA KO'RSATMA: Og'ir tugunli yoki konglobat xusnbuzarlar – dermaning chuqur qatlamlarida kuchli yallig'lanish reaksiyasi bilan birga ko'plab og'riqli tugunlar va kistalarning hosil bo'lishi; Absessga aylangan xusnbuzarlar; Fulminant xusnbuzar; Ilgari o'tkazilgan davolash samarasiz bo'lgan holatlar.

(MEDIKAMENTOZ DAVO)

Davolash tadbirlari (asosiy)		Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Stasionar yordam				
Dori vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Doksisiklin	Kapsulalar, Tabletkalar 50, 100, 200 mg. 1 tabletkani kuniga 1-2 mahal	+	+	+	+	+	100-200 mg	Davo davomiyligi 8 haftaacha
Minosiklin	Kapsulalar 100 mg		+	+	+	+	50-200 mg	Davo davomiyligi 8 haftaacha
Eritromitsin	Tabletkalar 250, 500 mg.	+	+	+	+	+	500-1000 mg	Davo davomiyligi 6-8 haftaacha
Azitromitsin	Kapsulalar, tabletkalar 250, 500 mg.	+	+	+	+	+	500-1000 mg	Davo davomiyligi 6-8 haftaacha
Natriy tiosulfat	Tomir ichiga (V/V) – 5-50 ml 30% eritma. Ichga – 2-3 g qabul qilinadi 10% eritma shaklida.	+	+	+	+	+	Ichishga – 2-3 g qabul qilinadi 10% eritma shaklida.	-
Kalsiy glyukonat	Tomir ichiga sekin (2-3 daqiq davomida) yoki tomchilab yuboriladi. Kattalar uchun – 5-10 ml 100 mg/ml eritma har kuni, kun ora yoki har 2 kunda. Bolalar uchun – yoshga qarab 1 dan 5 ml gacha 100 mg/ml eritma har 2-3 kunda sekin yuboriladi.	+	+	+	+	+	5-10 ml 100 mg/ml	-
Izotretinoin	Maz 0,01%, 0,05%, 0,1% kuniga 1 mahal, tunda	+	+	+	+	+	-	-
Adapalen	Krem, gel 0,1% kuniga 1 mahal, tunda	+	+	+	+	+	-	-
Benzoil peroksid	Gel 2,5%, 5,0%, 10,0% kuniga 1-2 mahal	+	+	+	+	+	-	-

Klindamitsin	Gel 1,0% kuniga 1-2 mahal	+	+	+	+	+	-	-
Metronidazol	Gel 1,0% kuniga 1-2 mahal	+	+	+	+	+	-	-
Izotretinoin (0,05%) + eritromitsin (2%)	Gel kuniga 1 mahal, tunda	+	+	+	+	+	-	-
Klindamitsin fosfat 10 mg, benzoil peroksid suvli 50 mg (ro'yxatdan o'tish hujjati qo'shilgan)	Gel 15 g kuniga 1-2 mahal	+	+	+	+	+	-	-
Adapalen mikrosferik + klindamitsin fosfat (ro'yxatdan o'tish hujjati qo'shilgan)	Gel 30 g kuniga 1 mahal, tunda	+	+	+	+	+	-	-
Adapalen (0,1%) + VRO (2,5%)	Gel 30 g kuniga 1 mahal, tunda	+	+	+	+	+	-	-
Eritromitsin 1,2% + Rux asetat	Eritma tayyorlash uchun kukun, kuniga 1-2 mahal	+	+	+	+	+	-	-
Azelain kislota	Krem, gel 20%, 15% kuniga 1-2 mahal	+	+	+	+	+	-	-
Klindamitsin 10 mg + metronidazol 8 mg	Tashqi qo'llash uchun eritma. Kuniga 1–2 marta.	+	+	+	+	+	-	-
Klindamitsin fosfat 1,2% / adapalen 0,15% / benzoyl peroksid 3,1%	Gel. Kuniga 1 marta.	+	+	+	+	+	-	-
Salitsil kislota	Tozalovchi losyon, gel, krem 0,5% - 2%, kuniga 1-2 mahal	+	+	+	+	+	-	-
Nikotinamid	Tozalovchi gel, krem 2% - 4%, kuniga 1-2 mahal	+	+	+	+	+	-	-
Levomekol	Antibakterial maz. Kuniga 1 marta.	+	+	+	+	+	-	-
Ixtiol	Maz, eritma 10% va 20%. Kuniga 1–2 marta.	+	+	+	+	+	-	-
Dekasan	Bint yoki matoni eritma bilan namlab, zararlangan joyga 10–15 daqiqa qo'ying. Kuniga 1–2 marta bajarish mumkin.	+	+	+	+	+	-	-
Klindamitsin fosfat, gel	Terenga yupqa qatlam qilib	+	+	+	+	+	-	-

1% yoki klindamitsin gidrokslorid, tashqi qo'llash uchun eritma 1%.	surtiladi, oldindan tozalangan va quruq joyga. Kuniga 2 marta. Davolash kursi 6–8 haftadan oshmasligi kerak.							
---	--	--	--	--	--	--	--	--

Izoh: Agar ma'lum bir guruhga kiruvchi zarur preparat shifoxonada qo'llash uchun tasdiqlangan ro'yxatda bo'lmasa yoki vaqtincha mavjud bo'lmasa, shifokor muqobil preparatni buyurishi mumkin (har xil ta'sir mexanizmiga ega, ammo bitta terapevtik maqsadga ega bo'lgan preparatlar). Dori vositasini tanlash klinik vaziyat, bemorning ahvoli va mavjud imkoniyatlardan kelib chiqqan holda amalga oshiriladi. Preparatlarning dozasi va miqdori shifokor tomonidan individual ravishda belgilanadi.

Terini namlash uchun preparatlar (emolentlar), tibbiy buyumlar, biologik faol qo'shimchalar, mikroelementlar, vitaminlar, antioksidantlar va kosmetologik vositalar, agar ular qarshi ko'rsatmalarga ega bo'lmasa va O'zbekiston Respublikasi hududida sertifikatlangan bo'lsa, dermatologik bemorlarni davolashda zaruratga ko'ra qo'llanilishi mumkin.

Davolash tadbirlari (qo'shimcha) Medikamentoz davo		Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Stasionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Izotretinoin	Kapsulalar 10 mg, 20 mg, 8 mg, 16 mg			+	+	+	0.5-1.0 mg/kg/kun	120-150 mg / kg
Prednizolon	Tabletkalar 0.005 mg 30–60 mg/kun			+	+	+	2,5–5 mg	Qisqa kurslar
Triamsinolon	Ampulalar 40 mg/ml 10 mg/ml yoki 40 mg/ml			+	+	+	40 mg	Ko'rsatmaga ko'ra
3 mg drosperinon 3 mg drosperinon + 30 mg etinilestradiol	Tabletkalar, kuniga 1 tabletka			+	+	+	Ko'rsatmaga ko'ra	Ko'rsatmaga ko'ra
Spironolakton	Kapsulalar, tabletkalar, 50, 150 mg			+	+	+	50-150 mg	Ko'rsatmaga ko'ra
Metronidazol	Tabletkalar 250 mg, kuniga 4 tabletkadan, №10 Eritma, 500 mg-100 ml v/i tomchilab, kuniga 2 mahal, №10	+	+	+	+	+	1000 mg	10000 mg
Rux preparatlari	m/i (mushak ichiga): 1 ml kuniga 1 marta, 10 kun	+	+	+	+	+	1-2 ml 10-20 mg	140-280 mg

	davomida. Kattalar uchun: kuniga 20 mg yoki shifokor tavsiyasiga ko'ra qo'llaniladi.							
Suyuq aloe ekstrakti	Inyeksiya uchun eritma			+	+	+	1 ml	10-15 inyeksiya
Dezloratadin	Tabletkalar 5 mg, eritma 10 ml og'iz orqali kuniga 1 marta, 7-14 kun	+	+	+	+	+	5 mg	Ko'rsatmaga ko'ra
Setirizin	Tabletkalar 5 mg, eritma 10 ml og'iz orqali kuniga 1 marta, 7-14 kun	+	+	+	+	+	5 mg	Ko'rsatmaga ko'ra
Levosetirizin	Tabletkalar 5 mg, eritma 20 tomchi og'iz orqali kuniga 1 marta, 7-14 kun	+	+	+	+	+	5 mg	Ko'rsatmaga ko'ra
Xloropiramid	Tabletkalar 25 mg dan 3-4 mahal/kun, m/i yoki v/i katta odamlar uchun bir martalik doza 20-40 mg	+	+	+	+	+	25 mg	Ko'rsatmaga ko'ra
Ebastin	Ichish uchun. Kattalar uchun tavsiya etilgan doza - 10-20 mg/kun.	+	+	+	+	+	10-20 mg	Ko'rsatmaga ko'ra
Loratadin	Tabletkalar 5 mg, eritma 10 ml ichish uchun kuniga 1 marta, 7-14 kun	+	+	+	+	+	5 mg	Ko'rsatmaga ko'ra
Bilastin	Ichish uchun. Kattalar uchun tavsiya etilgan doza - 10-20 mg/kun.	+	+	+	+	+	10-20 mg	Ko'rsatmaga ko'ra
Essensial fosfolipidlar	v/i (venaga, asta-sekin): 1-2 ampulalar (5–10 ml), eritmani bemorning qoni bilan 1:1 nisbatda aralashtirib ishlatish. Agar eritmani suyultirish zarur bo'lsa, faqat 5% yoki 10% dekstroza eritmasi infuziya uchun ishlatilishi kerak. Ichga: 12 yoshdan katta va	+	+	+	+	+	5-10 ml	35-140 ml

	43 kg dan ortiq vaznga ega yoshlarning va kattalar uchun 2 kapsuladan 3 marta kuniga, ovqat bilan qabul qilish tavsiya qilinadi.							
Antral	Ichish, ovqatdan so'ng, kuniga 3 marta. Kattalar va 10 yoshdan katta bolalarga — har biriga 200 mg. 4–10 yoshdagi bolalarga — har biriga 100 mg.	+	+	+	+	+	200-600 mg	140-840 mg
Oksimatin	m/i (mushak ichiga): 600 mg, kuniga 1 marta. v/i (venaga): 600 mg, 100–250 ml 5% glyukoza yoki 0,9% natriy xloridi eritmasida aralastirib, tomchilab 60 tomchi 1 daqiqada, kuniga 1 marta. Ichish: 2 kapsula (0.2 g oksimatin) kuniga 3 marta. Agar zarur bo'lsa, kundalik dozani 3 kapsuladan 3 marta gacha oshirish mumkin (0.3 g oksimatringa teng).	+	+	+	+	+	m/i, v/i 600 mg ichishga 0,2 g	m/i, v/i 600 mg 3500-8400 mg ichishga 0,2 g 1,4- 2,8 g
Glutation	m/i (mushak ichiga) yoki v/i (venaga) asta-sekin (2-3 daqiqa davomida) yoki infuziyalar orqali 600 mg kuniga yoki 1200 mg har ikkinchi kun. Ichish: 250 mg kungacha, asta-sekin til ostida eritib qabul qilish. Qabul qilish kursi: 2-3 oylik sikllar, ularni yilga 2-3 marta takrorlash mumkin.	+	+	+	+	+	m/i, v/i 600-1200 mg ichishga 250 mg	m/i, v/i 1200 – 8400 mg, ichishga 3500

Sianokobalamin (B12 vitamini)	m/o yoki v/i 1 mg dan har kuni 1-2 hafta davomida, ushlab turuvchi doza 1-2 mg m/o yoki v/i - haftasiga 1 martadan, oyiga 1 martagacha.	+	+	+	+	+	1 mg	1-2 hafta davomida har kuni.
Piridoksin gidroxlorid (B6 vitamini)	m/o, preparat dozadini shifokor individual ravishda kuniga 1-2 mg/kg tana vazniga hisoblab tayinlaydi.	+	+	+	+	+	1-2 mg/kg	Davolash kursi - 2 hafta.
Riboflavin mononukleotidi (B2 vitamini)	Ichish uchun: kattalarga - kuniga 5-10 mg; bolalarga - kuniga 1 marta 2-5 mg. Davolash davomiyligi 1-1,5 oy. M/o: 1 ml 1% eritma (0,1 g) kuniga 1 marta 10-15 kun davomida (bolalarga - 3-5 kun), keyin haftasiga 2-3 marta; davolash kursi - 15-20 inyeksiya.	+	+	+	+	+	ichishga qabul qilinganda 5-10 mg yoki parenteral yuborilganda 1 ml	Davolash davomiyligi - ichishga 1-1,5 oy. Davolash kursi - 15-20 inyeksiya
Tiamin gidroxlorid (B1 vitamini)	m/o (chuqur) Preparatni yuborishni kichik dozalardan boshlash tavsiya etiladi (ko'pi bilan 0,5 ml 5% eritma) va faqat yaxshi ko'tara olganda yuqori dozalarga o'tish mumkin. Kattalarga 25-50 mg tiamin gidroxlorid (0,5-1 ml 5% li eritmasi) kuniga 1 mahal, har kuni, bolalarga 12,5 mg (0,25 ml 5% li eritmasi) kuniga 1 mahal buyuriladi.	+	+	+	+	+	12,5-50 mg	Davolash kursi - 10-30 inyeksiya
Alfa-lipoy kislotasi	Kattalar uchun 600 mg miqdorida kuniga kamida 30 daqiqa davomida	+	+	+	+	+	v/i - 600 mg	Qabul qilish muddati - kamida 1 oy

	tomchilab yuborish orqali vena ichiga yuboriladi. Kattalar va 14 yoshdan oshgan bolalarga ovqatdan oldin kuniga 1 mahal 1 kapsuladan ichiladi.						ichishga - 50 - 100 mg	
Alfa tokoferol atsetat (E vitamini)	Ovqatdan keyin kuniga 50-100 mg dozada ichiladi	+	+	+	+	+	50-100 mg	Qabul qilish davomiyligi - 20-40 kun
A + E vitamini	Ovqatdan keyin kuniga ichish uchun 100 mg dan vitamin E + 100 000 XB vitamin A dozasi	+	+	+	+	+	100 mg + 100 000 XB/sutka	Qabul qilish davomiyligi - 20-40 kun
Retinol atsetat (A vitamini)	Kattalar uchun eng yuqori kunlik doza 100 000 XB dan oshmasligi kerak.	+	+	+	+	+	33 000-100 000 XB/kun	-
Askorbin kislotasi (C vitamini)	Ichga, m/o, v/i Tanqislik holatlarining oldini olish uchun - kuniga 25-75 mg. Davolash uchun kuniga 250 mg va undan ortiq bo'lingan dozalarda	+	+	+	+	+	25-250 mg	125-3500 mg
Xolekalsiferol (D vitamini)	D vitamini tanqisligini korreksiyasi (25 (OH) D darajasi <20 ng/ml) - 8 hafta davomida har haftada 50 000 XB ichish uchun - 200 000 XB har oyda 2 oy davomida ichish uchun	+	+	+	+	+	Vitamin D miqdoriga bog'liq	Vitamin D miqdoriga bog'liq

	<p>- 150 000 XB har oyda 3 oy davomida ichish uchun</p> <p>- 6000 - 8000 XB kuniga - 8 hafta ichish uchun</p> <p>D vitamini yetishmovchiligini korreksiyasi (25 (OH) D darajasi ≥ 20 va < 30 ng/ml)</p> <p>- 4 hafta davomida har hafta 50 000 XB ichish uchun</p> <p>- 200 000 XB bir marta ichishga</p> <p>- 150 000 XB bir marta ichishga</p> <p>- 6000 - 8000 XB kuniga - 4 hafta ichish uchun</p> <p>D vitamini darajasini qo'llab-quvvatlab turish ≥ 30 ng/ml</p> <p>- 1000 - 2000 XB har kuni ichish uchun</p> <p>- 6 000 - 14 000 XB haftada bir marta ichish uchun</p>							
<p>Rekombinant IFN alfa-2b, rektal suppozitoriyalar</p>	<p>Kattalar uchun: 500 000 ME kuniga 2 marta, 10 kun davomida. Bolalar uchun: 3 000 000 ME kuniga 2 marta, 10 kun davomida.</p>	+	+	+	+	+	1000000 ME	10000000 ME

	Homilador ayollar uchun: 1 000 000 ME kuniga 2 marta, 10 kun davomida.							
Inozin pranobeks	Ichish uchun, ovqatdan keyin, 500 mg kuniga 3–4 marta, 10 kun davomida.	+	+	+	+	+	1500-2000	15000-20000
Meglyumin akridonatsetat	3 ta in'eksiya 24 soatlik interval bilan, so'ng yana 3 ta in'eksiya 48 soatlik interval bilan.	+	+	+	+	+	Sxema bo'yicha	Sxema bo'yicha
Tiloron digidroxlorid	Dastlabki 2 kun davomida kuniga 1–2 tabletka (250 mg), keyin kun ora 1 tabletka (125 mg) 2–4 hafta davomida. Yoki remissiya davrida: 0,125 g (1 tabletka) ovqatdan keyin, har haftaning dastlabki 2 kunida, jami 5 hafta davomida. Kurs dozasi – 1,25 g.	+	+	+	+	+	Sxema bo'yicha	Sxema bo'yicha
Azoksimer bromid	Ichish uchun, ovqatdan keyin, 6 mg kuniga 2 marta yoki 12 mg kuniga 1 marta, 10 kun davomida.	+	+	+	+	+	Sxema bo'yicha	Sxema bo'yicha

Izoh: Agar ma'lum bir guruhga kiruvchi zarur preparat shifoxonada qo'llash uchun tasdiqlangan ro'yxatda bo'lmasa yoki vaqtincha mavjud bo'lmasa, shifokor muqobil preparatni buyurishi mumkin (har xil ta'sir mexanizmiga ega, ammo bitta terapevtik maqsadga ega bo'lgan preparatlar). Dori vositasini tanlash klinik vaziyat, bemorning ahvoli va mavjud imkoniyatlardan kelib chiqqan holda amalga oshiriladi. Preparatlarning dozasi va miqdori shifokor tomonidan individual ravishda belgilanadi.

Terini namlash uchun preparatlar (emulsiyalar), tibbiy buyumlar, biologik faol qo'shimchalar, mikroelementlar, vitaminlar, antioksidantlar va pardoz-andoz vositalari, agar ular qarshi ko'rsatmalarga ega bo'lmasa va O'zbekiston Respublikasi hududida sertifikatlangan bo'lsa, dermatologik bemorlarni davolashda zaruratga ko'ra qo'llanilishi mumkin.

FIZIOTERAPEVTIK VA KOSMETOLOGIK MUOLAJALAR

Davolash tadbirlari		Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Stasionar yordam				
Muolaja nomi	Doza va qo'llash usuli	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Elektroforez	Mahalliy dori vositalari bilan	+	+	+	+	+	Individual ko'rsatmaga ko'ra	Individual ko'rsatmaga ko'ra
Infraqizil lazer	Individual tarzda, klinik shakl, kasallikning og'irlik darajasi va dinamikasiga ko'ra aniqlanadi.	+	+	+	+	+	Individual ko'rsatmaga ko'ra	Individual ko'rsatmaga ko'ra
Past darajali fototerapiya LLLT	650-680 nm to'lqin uzunligiga ega lazerlar	+	+	+	+	+	10-20 daqiqa bir muolaja uchun	Individual ko'rsatmaga ko'ra
IPL terapiya	Individual tarzda, klinik shakl, kasallikning og'irlik darajasi va dinamikasiga ko'ra aniqlanadi.			+	+	+	Individual ko'rsatmaga ko'ra	Individual ko'rsatmaga ko'ra
Lazeroterapiya PDL	Individual tarzda, klinik shakl, kasallikning og'irlik darajasi va dinamikasiga ko'ra aniqlanadi.			+	+	+	Individual ko'rsatmaga ko'ra	Individual ko'rsatmaga ko'ra
Kriomassaj	Individual tarzda, klinik shakl, kasallikning og'irlik darajasi va dinamikasiga ko'ra aniqlanadi.	+	+	+	+	+	Individual ko'rsatmaga ko'ra	Individual ko'rsatmaga ko'ra

Pilinglar, 20%, 30% salisil kislotali, 30%, 50%, 70% glikol kislotali, 8%, 12%, 14%	Individual tarzda, klinik shakl, kasallikning og'irlik darajasi va dinamikasiga ko'ra aniqlanadi.			+	+	+	Individual ko'rsatmaga ko'ra	Individual ko'rsatmaga ko'ra
Manual komedoekstraksiya	Individual tarzda, klinik shakl, kasallikning og'irlik darajasi va dinamikasiga ko'ra aniqlanadi.			+	+	+	Individual ko'rsatmaga ko'ra	Individual ko'rsatmaga ko'ra
Mikroignali RF	Individual tarzda, klinik shakl, kasallikning og'irlik darajasi va dinamikasiga ko'ra aniqlanadi.			+	+	+	Individual ko'rsatmaga ko'ra	Individual ko'rsatmaga ko'ra
CO2 – shlifovka	Individual tarzda, klinik shakl, kasallikning og'irlik darajasi va dinamikasiga ko'ra aniqlanadi.			+	+	+	Individual ko'rsatmaga ko'ra	Individual ko'rsatmaga ko'ra
Davolash tadbirlari (qo'shimcha)								
Plazmaferez	Individual tarzda, klinik shakl, kasallikning og'irlik darajasi va dinamikasiga ko'ra aniqlanadi.	+	+	+	+	+	Individual tarzda, klinik shakl, kasallikning og'irlik darajasi va dinamikasiga ko'ra aniqlanadi.	Individual tarzda, klinik shakl, kasallikning og'irlik darajasi va dinamikasiga ko'ra aniqlanadi.
NILI	Yo'riqnomaga muvofiq 10-15 kun	+	+	+	+	+	Yo'riqnomaga muvofiq 10-15 kun	Yo'riqnomaga muvofiq 10-15 kun

Ozonoterapiya	Yo'riqnomaga muvofiq 10-15 kun	+	+	+	+	+	Yo'riqnomaga muvofiq 10-15 kun	Yo'riqnomaga muvofiq 10-15 kun
Izoh: Fizioterapevtik proseduralar kasallikning shakli, og'irlik darajasi va zararlangan maydoniga, shuningdek, mavjud qarshi ko'rsatmalardan kelib chiqib belgilanadi. Ko'rsatmalarga ko'ra boshqa fizioterapevtik va kosmetologik protseduralar qo'llanilishi mumkin.								

(REJALI JARROHLIK AMALIYOTI)

Davolash tadbirlari (operativ davo)	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Stasionar yordam		
	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolaja nomi					
1. Infiltrat va kistalarni xirurgik ochish			+	+	+
Izoh:					

(DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ)

Ovqatlanish tartibi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Stasionar yordam		
	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Parhez stoli va uning davomiyligi					
Stol №15 — quyidagi mahsulotlarni kam saqlovchi dieta: gazlangan ichimliklar, shirin desertlar, texnologik shokolad, sut va sut mahsulotlari	+	+	+	+	+
Izoh: Hamroh kasalliklarga qarab, parhez stoli o'zgarishi mumkin (masalan, qandli diabetda stol №9 va boshq.)					

HUSNBUZAR NOZOLOGIYASI BO'YICHA TEZ VA SHOSHILINCH TIBBIY YORDAM KO'RSATISH HOLATLARDA

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Stasionar yordam*				
		TTYo/ uy sharoitida	OP/ OShP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi		
Asosiy mutaxassis (shifokor) maslahati	1.							
	2.							
	3.							
	4.							
Izoh:								
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo'shimcha)	1.							
	2.							
	3.							
Izoh:								
Asosiy laborator tekshiruvlar	1.							
	2.							
Izoh:								
Qo'shimcha laborator tekshiruvlar	1.							
	2.							
Izoh:								
Asosiy instrumental tekshiruvlar	1.							
	2.							
Izoh:								
Qo'shimcha instrumental tekshiruvlar	1.							
	2.							
Izoh:								
SHOSHILINCH STATIONAR DAVOGA KO'RSATMA:								

(MEDIKAMENTOZ DAVO)

Davolash tadbirlari (asosiy)		Tez va shoshilinch yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Stasionar yordam*				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	TTYo/ uy sharoitida	OP/ OShP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi		

Izoh:

Davolash tadbirlari (qo'shimcha)		Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Stasionar yordam*				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	TTYo/ uy sharoitida	OP/ OShP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi		

Izoh:

(TEZ VA SHOSHILINCH JARROHLIK AMALIYOTI)

Davolash tadbirlari (operativ davo)	Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Stasionar yordam*		
Jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolaja nomi	TTYo/ uy sharoitida	OP/ OShP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi

Izoh:

(DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ)

Ovqatlanish tartibi	Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Stasionar yordam*		
Parhez stoli va uning davomiyligi	TTYo/ uy sharoitida	OP/ OShP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi
Izoh:					

(DISPANSERIZATSIYA)

(SOG‘LOM KONTINGENT DISPANSERIZATSIYASI/”D” NAZORATGA OLINGAN BEMOR DISPANSERIZATSIYASI)

Dispanserizasiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OShP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Dispanser nazorati muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Shikoyatlari va anamnezini yig‘ish	+	+	Kuzatish muddatiga qarab, har 3, 6, 12 o'yda bir marta.	Tuzalguncha
	2. Obyektiv ko‘rik	+	+		
	3. Fizikal va klinik tekshiruvlar	+	+		
Izoh: Asosiy mutaxassis — dermatolog, dermatokosmetolog. Ko'rsatmalarga qarab, qo'shimcha mutaxassislar jalb etiladi.					
Laborator tekshiruvlar					
Izoh:					
Instrumental tekshiruvlar	1.				
	2.				
	3.				
Izoh:					

(BIRLAMCHI, IKKILAMCHI VA UCHLAMCHI PROFILAKTIKA/ SKRINING)

Profilaktika tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OShP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Reabilitasiya muddati
-------------------------	-----------------------	---------	------	------------------------	-----------------------

Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Shikoyatlari va anamnezini yig'ish	+	+	Har yili	1 yil
	2. Obyektiv ko'rik	+	+	Har yili	1 yil
	3. Fizikal va klinik tekshiruvlar	+	+	Har yili	1 yil
Izoh:					
Laborator tekshiruvlar	1.				
	2.				
Izoh:					
Instrumental tekshiruvlar	1.				
	2.				
Izoh:					
Profilaktika usullar	Teriga g'amxorlik qilish uchun, sovunsiz tozalash vositalari, pH darajasi fiziologik pH 5,5 darajasiga to'g'ri keladigan vositalardan foydalaniladi.	+	+	+	+
Izoh:					

(REABILITASIYA)

Reabilitasiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Uy	OShP/OP /	Stasionar	Tadbirlar minimal	Reabilitasiya muddati
---------------------------------	------------------------------	-----------	------------------	------------------	--------------------------	------------------------------

		sharoitida	KTMP	sharoitida	soni	
Mutaxassis (shifokor) maslahati						
Laborator tekshiruvlar	1.					
	2.					
Instrumental tekshiruvlar	1.					
	2.					
	3.					
Izoh:						

(PALLIATIV DAVO)

Palliativ tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Uy sharoitida	OShP/OP / KTMP	Stasionar sharoitida	Tadbirlar minimal soni	Reabilitasiya muddati
-----------------------------	------------------------------	----------------------	-----------------------	-----------------------------	-------------------------------	------------------------------

Mutaxassis (shifokor) maslahati	1.					
	2.					
	3.					
Izoh:						
Laborator tekshiruvlar	1.					
	2.					
Izoh:						
Instrumental tekshiruvlar	1.					
	2.					
	3.					
	4.					
	5.					
	6.					
Izoh:						
Palliativ yordam ko'rsatish uchun kasalxonaga yotqizish ko'rsatmalari:						
Palliativ davo usullar	1.					
	2.					
	3.					
	4.					
Izoh:						
Davolash tadbirlari (medikamentoz/nomedikamentoz davo)						
Dori-vositasi nomi	Dori-vositasining dozirovkasi va qo'llanilishi	Uy sharoitida	OShP/OP / KTMP	Stasionar sharoitida	O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
Izoh:						